

1. De geproefde wijnen:

- L'Empreinte 2021 – Chateau Simon – Graves, Frankrijk
- Le Volte 2023 – Tenuta dell'Ornellaia – Bolgheri, Italië
- Superistrian 2015 – Roxanich – Istrië, Kroatië
- Akeno Bordeaux Blend 2020 – Grace Wine – Katsunuma, Japan
- ~~Maximilien 2021 – Ravines Wine Cellar – Finger Lakes New York States, USA~~
- Ansel van de Caap 2021 – Muratie Winery – Stellenbosch, Zuid-Afrika
- Enira 2019 – Domaine Bessa Valley - Bulgarije

2. Introductie:

We zijn reeds toe aan onze tweede proefavond binnen dit gildejaar waarvoor we “van breedte tot barrique” als thema hebben gekozen. De opzet is simpel: ontdekken wat de impact is van de geografische ligging en ervaren (of net niet) dat wijnen op dezelfde breedtegraden verrassende overeenkomsten kunnen hebben.

Deze avond hebben we het over de wijngebieden binnen de 43° en 44° Noorderbreedte. Dit is een van de meest belovende breedtegraden voor de wijnbouw omdat deze wijngebieden over het algemeen voldoende warmte om de druiven te laten rijpen combineren met koelende invloeden van de zee, meren of de bergen.

Wijnen uit verschillende delen van de wereld die alvast die ligging op dezelfde breedtegraden en klimatologische omstandigheden gemeen hebben ... en wat als we nog een stapje verder gaan? Dat was mijn reflectie toen ik aan de voorbereiding van deze proefavond begon. Het resultaat van die overpeinzing ligt voor jullie en yep, het is niet helemaal in lijn met wat we initieel voorzien hadden in de agenda.

De Bordeaux-blend met Merlot, Cabernet Sauvignon en Cabernet Franc als hoofdspelers is één van de meest klassieke blends in de wijnwereld, of toch zeker in de gedachten van de meeste wijnliefhebbers in onze contreien. En blijkt dat de Bordeaux-regio zich uitstrekt van + 44.5° NB tot 45.3° NB, waarbij het meest zuidelijke punt van de regio dan wel vooral gekend is omwille van de Sauternes, maar waar er ook hele mooie rode wijnen in de Graves worden gemaakt.

Dat was het startpunt en de eerste wijn die ik heb gekozen was de Graves van Chateau Simon, een beetje sentimenteel want een fijne herinnering aan onze bezoek met de Commanderie daar enkele jaren geleden. De zoektocht kon beginnen!

Iedereen weet dat ik een ‘lichte’ voorkeur heb voor Italië en met Bolgheri op 43.3° NB zitten we direct in de regio waar de misschien wel de mooiste en duurste wijnen van de Bordeaux-blend in Italië worden gemaakt. Heel even overwoog ik enkele flesjes Ornellaia (behoort tot de absolute top van de zogenaamde Super Tuscans) op de proeftafel te zetten maar dan zou ons budget er op één proefavond helemaal door gegaan zijn. Dan toch maar gekozen voor de instap-wijn van Ornellaia: Le Volte dell'Ornellaia 😊.

Volgende halte is Istrië in het noordwesten van Kroatië en gelegen op ongeveer 44° NB. Deze wijnregio staat vooral bekend voor de Teran druif maar ja hoor, er worden ook wijnen gemaakt van de Bordeaux-blend en een daarvan staat vandaag voor jullie op de proeftafel. En we maken

het nog wat exotischer met de Bordeaux-blend van Grace Wine, een Japans familiewijnbedrijf, opgericht in 1923.

Daarna begon de lijdensweg om een Bordeaux-blend uit Oregon of New York State op de proeftafel te krijgen ... Oregon staat nu eenmaal bekend voor zijn Pinot Noir en de invoerders van wijnen uit New York State in Europa hebben nu ook niet direct hun focus op de Bordeaux-blend gelegd.

Uiteindelijk een oplossing gevonden om de Maximilien 2021 van Ravines Wine Cellar (Finger Lakes NY) in België te krijgen (eerst laten leveren in Dallas om dan van daaruit in persoonlijke bagage mee naar België te laten nemen) 😊 (Tot door vluchtwijzingen van de persoon die de wijn in zijn bagage meeneemt de wijn dus op 17/10 in Zaventem aankomt ... en er snel een vervanger moet worden gezocht).

En vandaag heb ik ook een instinker voorzien, een wijn die niet uit het Noordelijk Halfronde maar uit het Zuidelijk halfronde komt 😊 Het is ook terug met wat sentiment, ik koos voor een Bordeaux-blend van het wijndomein Muratie, één van de oudste wijndomeinen van Zuid-Afrika, gelegen op steile hellingen van de Simonsberg ten noorden van Stellenbosch.

Laat jullie dus vanavond meevoeren op deze wereldreis, met open vizier en positief-kritische blik 😊 Krijgen we wijnen die sterk op elkaar lijken of zijn de verschillen tussen de wijngebieden (en tussen de wijnmakers) toch wel heel duidelijk? En is die instinker echt een instinker of halen we die er toch direct uit? Klinkt als het scenario van alweer een spannende episode van onze reeks “van breedte tot barrique”!

Op het menu gaan we voor echt herfst-comfortfood (althans toch voor mij): een mooie risotto met paddestoelen en een mooi stukje lamsbout, geroosterd in de oven met een beetje look, tijm en rosemaryjn. Voor wie geen lamsbout lust, voorzien we een stukje varkensgebraad maar gelieve dit wel te laten weten als je inschrijft voor de proefavond zodat we de keuken hiervan tijdig op de hoogte kunnen brengen.

Alvast een fijne proefavond gewenst.

Gentil

3. Een korte introductie over de 43° - 44° Noorderbreedte:

De zone op de 43° - 44° Noorderbreedte valt in de wereldwijde overgangszone tussen gematigd en mediterraan-gematigd klimaat. Concreet betekent dit over het algemeen relatief milde winters, warme zomers en een uitgesproken variatie in daglengte doorheen het jaar.

Over de zone zien we gemiddelde temperaturen in de winter die schommelen rond de 2-7°C en in de zomer tussen 20-28°C. Er zijn duidelijke seizoensverschillen met uitgesproken lente- en herfstpieken. De variatie in daglengte gaat van ongeveer 9u daglicht (rond 21 december – winterzonnewende) tot 15u daglicht (rond 21 juni – zomerzonnewende).

Maar de hoek waaronder het zonlicht op de wijngaard valt hangt niet enkel af van de breedtegraad maar ook van de hellingoriëntatie van de wijngaard natuurlijk en dat geldt voor elke wijnregio.

Wijngaarden op de zuidhelling hebben het langst en meest intense belichting, een vroegere opwarming in het voorjaar en de facto een langere rijpingsperiode. Dat kan leiden tot vollere wijnen met hogere alcoholpercentage (of hogere suikergehaltes) terwijl wijngaarden op de noordhelling eerder een vertraagde fenologie hebben waardoor de wijnen meer frisse zuren en verfijndere fruitaroma's geven. Net zoals wijngaarden op de westhelling meestal rijpere en vollere wijnen voortbrengen en wijngaarden op de oosthelling dan weer ideaal zijn voor wijnen met een knisperende frisheid. De breedtegraad alleen zal dus niet bepalen wat er in het glas komt ?

De bodem verschilt wel van continent tot continent van kalksteen over klei en leem tot zand en alluviale afzettingen. Dat is misschien ook wel een element die invloed kan hebben en verschillen geeft in de verschillende wijnen op de proeftafel: kalksteen geeft traditioneel wijnen met een hoger alcoholgehalte, leemhoudende grond drukt zich vaak uit in zwaardere wijnen, kiezelondergrond brengt meestal meer frisheid in de wijnen.

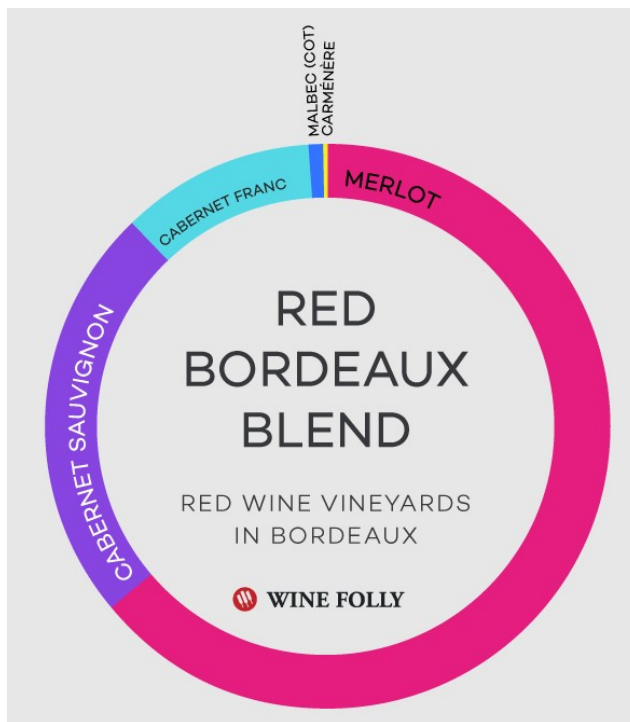
Kortom, de verschillende wijnregio's genieten dan wel allemaal van een gematigd klimaat met vergelijkbare temperaturen en variatie in daglicht maar de oriëntatie van de wijngaard en de verschillen in ondergrond kunnen aanleiding geven tot verschillen in het glas ...

4. Een korte introductie over de 'Bordeaux-blend':

De assemblagetraditie ontstond in de Bordeaux-streek aan het einde van de 18e eeuw, toen men ontdekte dat een combinatie van druiven betere resultaten gaf dan de monocépage wijnen.

Het maken van wijn uit meerdere druivensoorten is eigenlijk ontstaan doordat wijnbouwers het risico op mislukte oogsten wilden opvangen. Dat gebeurt bijvoorbeeld door vroeg-rijpende soorten zoals Merlot en Malbec, te combineren met laat-rijpende zoals de Cabernet Sauvignon.

De wijnmakers leerden dat de verschillende druiven elk andere karakteristieke eigenschappen gaven aan de wijn en dat de combinatie leidt tot complexere en betere wijnen. Door druiven met verschillende eigenschappen te mengen, ontstaan wijnen die mooi evenwichtig zijn. Het geheel is altijd meer dan de som van de delen : de ene druif brengt aan wat de andere ontbreekt. Men leerde al snel dat Cabernet Sauvignon diepgang en structuur brengt, Merlot zachtheid en soepele tannines, Cabernet Franc aromatisch finesse, Petit Verdot kleurintensiteit en Malbec extra fruit en rijkdom.

- **Cabernet Sauvignon**

Voor veel wijnliefhebbers zijn Bordeaux en Cabernet Sauvignon bijna synoniemen. Thuisbasis voor deze druif zijn de wijngaarden op de linkeroever : Médoc, Haut-Médoc en Graves. De druif voelt zich daar bijzonder goed in die arme, licht hellende kiezelgronden die een goede afwatering toelaten.

Het is een laatrijpende druif, waarvan de kleine bessen in een compacte tros vervat zitten. Ze hebben een donkergekleurd sap, een groot pitvolume en een vrij dikke schil. Deze bezorgt de wijn niet alleen een diepe kleur maar ook veel tannine. Vandaar ook dat in Bordeaux de druif het gezelschap krijgt van andere druiven zoals de Merlot om het geheel soepeler te maken.

Wijn van Cabernet Sauvignon is altijd donkergekleurd en bezit een uitgesproken neus van zwart fruit : cassis en zwarte bes, maar dikwijls ook braam- en bosbes. Andere aroma's die vaak voorkomen zijn munt, specerijen en pure chocolade. Een geur van groene paprika daarentegen wijst erop dat de druif niet helemaal rijp is geplukt.

De wijn bevat naast de flinke dosis tannine ook nog pittige zuren.

- **Merlot**

Deze druif is ook een echte en typische Bordeaux druif, ze is zelfs de meest aangeplante soort. Hoewel deze in het hele gebied voorkomt, voelt de Merlot zich het beste thuis in de Libournais. Daar is het iets koeler en je vindt er kleihoudende kiezelgronden. In Pomerol en Saint-Emilion zijn er zelfs wijngaarden die vrijwel uitsluitend met Merlot zijn beplant, zoals Petrus (95% Merlot) en Clos Larcis (100%).

De Merlot is een vorstgevoelige, vroeg-rijpende druif, gemiddeld 2 weken vroeger dan de Cabernet Sauvignon. De bessen zijn groter, de schillen zijn dunner en ze bevatten minder tannine. Typisch voor deze wijn is de vlezig en fluwelige smaak. Het is dan ook de perfecte partner van de wat stuggere Cabernet Sauvignon.

Een Merlot wijn ruikt in zijn jeugd naar pitfruit zoals kersen en pruimen, zwartfruit zoals zwarte kers en bosbes, en ook kruiden. Na enkele jaren rijping ontwikkelt Merlot typische herfstgeuren zoals champignon en truffel.

- **Cabernet Franc**

Deze is de derde meest populaire blauwe druif van Bordeaux, en dichte familie van de Cabernet Sauvignon, hoewel lichter en minder tanninerijk. Deze soort rijpt wel sneller en geeft ook in een koeler klimaat zeer smaakvolle wijnen. Vandaar dat deze druif ook vaker voorkomt in Saint-Emilion en Pomerol.

De Cabernet Franc wordt als een soort verzekering verbouwd, voor het geval de Cabernet Sauvignon niet voldoende rijpt.

De Cabernet Franc bezorgt de wijn een frisse fruitigheid met toetsen van framboos, alsook een bloemetjesgeur van viooltjes.

Dat deze druif zijn verdienste heeft, wordt in de verf gezet door kleppers zoals Château Cheval Blanc (60% Cabernet Franc) en Château Ausone (50% Cabernet Franc).

- **Petit Verdot**

Een zeer donkere, bijna zwarte wijndruif, die heel moeilijk te telen is vanwege zijn zeer late rijping, en heeft dan ook een klein rendement. De kleine druiven hebben een dikke schil, die zorgt voor een diepe kleur, veel tannine en kruidigheid. Qua smaak kan je deze wijn dan ook vergelijken met Syrah, die eveneens vol, complex en kruidig is.

Door de tannines hebben de wijnen waarin deze druif verwerkt is ook een langere bewaartijd.

Terwijl vroeger deze Petit Verdot vaak amper 5% van de assemblage haalde, grijpen bepaalde grote chateaus er tegenwoordig vaker naar, zoals bijvoorbeeld Château Belle-Vue (30% Petit Verdot).

- **Malbec**

Deze vijfde blauwe druif is het minste aangeplant in Bordeaux. Veel van de Malbec stokken werden na de rampzalige vorst van 1956 gerooid en vervangen door Merlot. De druif komt vooral nog voor in de Haut-Médoc.

De roots van Malbec wijnen liggen eerder in Cahors, het zuidwesten van Frankrijk, maar daarnaast is de Malbec een groot succes in bijvoorbeeld Argentinië. Dit Zuid-Amerikaanse land produceert nu ruim 75% van alle Malbec wijnen wereldwijd.

Malbec is een vroegrijpe druivensoort met grote en donkergekleurde bessen. De wijn is krachtig, smaakvol en met opmerkelijke kruidige aroma's. Deze werd vroeger dus vooral gebruikt om de 'harde' wijnen die een lange rijping nodig hadden, soepeler te maken.

Malbec is diep paars-rood en zelfs ondoorzichtig, een beetje te vergelijken met de kleur van Syrah en Mourvèdre. Je kan deze wijn herkennen aan de magenta (dieproze) gekleurde rand.

De percentages van de druiven variëren per appellatie en per wijnbouwer maar ze vormen samen wel de ruggengraat van wat ondertussen wereldwijd bekend staat als de Bordeaux-blend. In Bordeaux kennen we allemaal de klassieke dominantie van Cabernet Sauvignon in de wijndomeinen op de linkeroever (Médoc, Graves, St-Estephe, ...) en de dominantie van Merlot op de rechteroever (St-Emilion, Pomerol, ...).

De proeftafel van deze avond illustreert hoe men wereldwijd dit model is gaan imiteren over de ganse wereld. Ze respecteren de klassieke druivenselectie, passen die meestal aan op lokale klimaat- en bodemcondities en creëren zo een mix van traditie en terroir-expressie.

Er bestaat niet echt een uniek smaakprofiel voor de Bordeaux-blend omdat meerdere factoren en de stijl van de wijnmaker beïnvloedend zijn. Toch wordt op basis van de klassieke blend een soort 'smaakprofielrichting' aangegeven:

Bordeaux Blend (Red)

PRIMARY FLAVORS

Black Currant

Black Cherry

Graphite

Chocolate

Dried Herbs

TASTE PROFILE

Bone-Dry

Full Body

High Tannin

Medium Acidity

13.5–15% ABV

WINE FOLLY

© 2019 winefolly.com

5. De wijnen op de proeftafel:

- L'Empreinte 2021 – Chateau Simon – Graves, Frankrijk

Als referentie voor deze avond heb ik een klassiek rode blend uit de Graves (Bordeaux) op tafel gezet. De Graves wijnen zijn de enige Franse wijnen die de naam van hun bodem dragen: "Las Grabas de Boudeaus", letterlijk "de Graves van Bordeaux". Deze oude, oorspronkelijke benaming wijst op de belangrijke rol die de bodem in de kwaliteit van de Graves wijnen speelt.

De appellation Graves produceert drie soorten wijn: rode wijnen, droge witte wijnen en zoete witte wijnen. De oppervlakte van het wijnbouwgebied is 3 900 ha; waarvan 71% rood en 29% wit. De gemiddelde opbrengst bedraagt 180 000 hl per jaar. Het initiële decreet van de AOC Graves dateert van 4 maart 1937.

Het wijnbouwgebied Graves begint in het noordelijke gedeelte bij "La jalle de Blanquefort" ten noorden van Bordeaux en stopt iets achter Langon aan de bovenloop van de Garonne. In het oosten loopt deze rivier volledig langs het wijnbouwgebied, terwijl het in het westen begrensd

en beschermd wordt door de naaldbossen van Les Landes. Maar het overgrote deel van de AOC-wijnen Graves is afkomstig uit de zone die zich uitstrekt tussen La Brèze en Langon, rond de appellations Barsac en Zoutere heen.

De bodem is samengesteld uit graves (kiezel- en rolsteen) met een dikte van ongeveer twintig centimeter tot 3 meter en meer. Ze zijn het overblijfsel van de oude loop van de Garonne, die sedert het einde van het tertiaire tijdperk in de loop van de ijstijden geleidelijk veranderde. De gravesbodem weerkaatst de zonnestralen en verdeelt de warmte geleidelijk over de druiventrossen waardoor ze beter kunnen rijpen. De ondergrond is samengesteld uit klei, zand, zandoer (door zwart ijzerhoudend cement verhard zand), kalk en schelpzand.

Château Simon in Barsac was onze laatste halte tijdens de wijnreis naar Bordeaux in mei 2022. Iedereen was onder de indruk, van de familie, van de lunch op het domein maar vooral van de wijnen ... Sindsdien is het een vaste waarde in mijn wijnkasten 😊

De wijngeschiedenis van de familie Dufour gaat terug tot 1814 en de kennis is van generatie op generatie overgedragen. Vandaag beschikken ze over 33ha wijngaarden in eigen beheer binnen de appellaties Sauternes, Graves en Bordeaux. Het zijn de beide zussen Anne-Laure en Pauline die vandaag het domein runnen, maar ook de papa helpt nog steeds een handje. Traditie en moderne technieken gaan er hand in hand.

Voor deze avond koos ik hun cuvée L'Empreinte, een beetje het vlaggeschip van hun rode wijnen en een goed voorbeeld van de zorg en precisie waarmee Chateau Simon wijn maakt.

L'Empreinte is gemaakt van geselecteerde druiven van de beste percelen van de wijngaarden in het dorpje Budos binnen de appellatie Graves. De ondergrond is opgebouwd uit een mix van grind/kiezels, zand-slib en klei. De druiven zijn ongeveer 70% Merlot en 30% Cabernet Sauvignon (na de malolactische gisting worden de beste loten geselecteerd voor de samenstelling van L'Empreinte. Hierdoor kan een beetje verschil zijn van jaar tot jaar op de juiste verhouding Merlot-Cabernet). Er worden jaarlijks ongeveer 11.000 flessen geproduceerd.

In het glas krijgen we een diepe robijnrode kleur. In de neus merk je vooral zwarte kersen en een toets van peper en zelfs wat leder. In de mond krijg je opnieuw die mengeling van donker fruit (bramen, cassis), specerijen en een lichte houttoets. Elegant van structuur, zachte tannines en een lange, talmende delicate afdrank.

- *Le Volte 2023 – Tenuta dell'Ornellaia – Bolgheri, Italië*

De tweede wijn die ik gekozen heb komt uit Bolgheri, een deel van de zeer gekende wijnregio Toscane. Bolgheri ligt slechts enkele kilometers van de Tyrreense Zee, wat zorgt voor verkoelende zeewinden en een stabiel mediterraan klimaat. De bodem is er rijk aan kiezels, zand, klei en kalksteen.

Tussen grofweg 1960 en 1980 maakte de Italiaanse wijnbouw een grote ontwikkeling door, met name in Piemonte en Toscane. Tot die tijd was de meeste Italiaanse wijn vooral goedkoop en eenvoudig.

Het was Marchesi Incisa della Rocchetta van landgoed Tenuta San Guido die zijn liefde voor Franse Bordeaux-wijnen gebruikte om te starten met het verbouwen van de Cabernet druif. In 1968 kwam de eerste Sassicaia op de markt, het werd direct een sensatie. Ook in het buitenland. Ineens bleek wijn uit Italië te kunnen concurreren met de gevestigde kwaliteit vanuit de Bordeaux wijnstreek. Een kleine 20 jaar later, in 1985, kreeg de Sassicaia zelfs een hogere beoordeling.

De Sassicaia werd geproduceerd zonder de in Italië -en vooral Toscane- veel verbouwde Sangiovese druif. Verder werden de druiventrossen bewust klein gehouden, waardoor de kwaliteit per tros verbeterde. Als laatste werd er voor het rijpen van de wijn gebruikgemaakt van kleinere vaten (225 liter) van Frans eikenhout in plaats van de gebruikelijke grote 1000 liter

vaten. Doordat de specificaties van de wijn afweken van de gebruikelijke wijnen in het Italiaanse classificatiesysteem, kwam de wijn op de markt als 'tafelwijn'.

Tegelijkertijd met de opkomst van de Sassicaia, ontstond er in een ander deel van Toscane een tweede 'nieuwe' wijn. Bij het al zo'n 500 jaar oude wijnhuis Antinori werd er volop geëxperimenteerd met de Chianti wijn. Er werden nieuwe, modernere technieken toegepast bij de fermentatie en de rijping (in barriques). Verder werden alleen de allerbeste druiven van het Tignanello perceel gebruikt, waar o.a. ook de Cabernet Sauvignon werd verbouwd. Uiteindelijk leidde dit in 1975 tot een aangepaste Chianti variant waar de witte druiven (die een klein onderdeel waren van de mix met voornamelijk Sangiovese) werden vervangen door de Cabernet Sauvignon druif. Aangezien ook hier de bestaande richtlijnen niet werden nageleefd, kwam ook deze wijn - hoewel superieur in kwaliteit - op de markt als tafelwijn.

Inmiddels zijn er - naast de Sassicaia uit Bolgheri en de Tignanello uit Chianti - heel wat bekende wijnen op de markt die de verzamelnaam Super Tuscans kregen. Soms wordt er gesproken over een 'Big 5 Super Tuscans': Sassicaia, Tignanello, Solaia, Masseto en Ornellaia.

Tenuta dell'Ornellaia is een van de prestigieuze wijnhuizen gelegen in hart van Bolgheri in Toscane. Het werd in 1981 opgericht door Marchese Lodovico Antinori van de beroemde Antinori wijnfamilie. Sinds 2005 is het in handen van de familie Frescobaldi, een andere Toscaanse wijnfamilie met diepe wortels die meer dan 700 jaar teruggaan. Zij gaven het domein een nieuwe impuls en de internationale erkenning. Vandaag is de markies Ferdinando Frescobaldi voorzitter van de raad van bestuur maar de dagelijkse leiding is in de handen van Lamberto Frescobaldi en Frabizio Dosi.

Het vlaggeschip van het wijndomein is de Ornellaia Bolgheri Superiore maar die was geen optie voor deze avond. Ook hun Masseto, gemaakt van 100% Merlot, paste niet in het rijtje (want mono-cépage en eveneens één van de duurste Italiaanse wijnen ...). Maar niet getreurd want ook Le Volte draagt de signatuur van Ornellaia, hoewel beduidend lichtvoetiger.

De wijn is gemaakt van Merlot (dominant), Cabernet Sauvignon en Petit Verdot. De wijn rijpt gedurende 10 maanden in een mix van gebruikte Franse barriques (eerder gebruikt voor Ornellaia en Masseto) én betonnen tanks. Dit geeft een balans tussen fris fruit en een subtiële houttoets zonder dominantie.

In het glas krijgen we een heldere robijnrode kleur (zelfs wat paarse tint) met aroma's van fris rood fruit evoluerend naar rijpe bosbessen, bramen, een vleugje pruim, met subtiële tonen van kruiden en een hint van peper. In de mond ervaar je zijdezachte tannine en een goede frisheid, een weinig complexe body maar een elegante afdrank met een mooie balans tussen fruit en kruidigheid. De wijn is beduidend minder krachtig en complex dan de Ornellaia zelf, maar blijft verfijnd. Zijn jeugdige speelsheid valt op.

- Superistrian 2015 – Roxanich – Istrië, Kroatië

Voor de derde wijn trekken we naar Istrië, een schiereiland in het oordwesten van Kroatië, grenzend aan Slovenië en Italië. Het klimaat is een kruising tussen mediterraan en continentaal: warme zomers, milde winters, maar met voldoende koelte van de Adriatische Zee. De ligging zorgt voor een mix van mediterrane warmte en continentale frisheid. Dat draagt er toe bij dat de druiven hun zuurgraad en aromatische frisheid behouden, zelfs bij volle rijpheid.

De regio heeft een ondergrond van terra rossa (ijzerhoudende klei) en kalksteen, die zich zeer goed leent tot het verbouwen van internationale variëteiten (Cabernet Sauvignon, Merlot, Chardonnay) als lokale variëteiten (Malvazija Istarska, Teran, Borgonja).

De regio heeft een eeuwenoude wijntraditie, beïnvloed door Venetianen, Oostenrijkers en Italianen. Tijdens de Joegoslavische tijd lag de nadruk er vooral op kwantiteit eerder dan

kwaliteit maar dat is sinds de onafhankelijkheid van Kroatië totaal veranderd. De streek kent de laatste 25 jaar een duidelijke heropleving van kwaliteit, met pioniers zoals Roxanich die de regio internationaal op de kaart willen zetten.

Roxanich werd begin 2000 opgericht toen Mladen Rožanić, een ondernemer van Kroatisch-Sloveense afkomst die lange tijd in Zwitserland woonde, besloot om zijn passie voor wijn om te zetten in een professioneel project. Rožanić was geen klassieke wijnbouwer, maar een ondernemer met een diepe liefde voor wijn, vooral geïnspireerd door de Rhône en door biodynamische pioniers in Frankrijk en Italië.

Hij wilde wijnen maken die de ziel van Istrië weerspiegelen, zonder de wijn te forceren met moderne technieken. Hij wordt vaak omschreven als een “regisseur van wijn” – iemand die tijd, ruimte en geduld inzet om een verhaal in het glas te vertellen. Roxanich staat bekend om natuurwijnen met extreem lange rijping.

Vandaag runt hij het familiebedrijf samen met zijn 6 dochters. Het domein bezit 26 ha wijngaarden in West-Istrië, nabij Višnjan en Bušura. Op het wijndomein is er een in de heuvel gebouwde kelder van 4 verdiepingen (totaal ongeveer 10.000 m²) om de wijnen rustig en langzaam te laten ontwikkelen.

Op de proeftafel staat hun Superistrian van 2015, gemaakt van een blend van Cabernet Sauvignon (40%), Merlot (40%) en de lokale druif Borgonja (20%). Na een maceratie van 30 dagen wordt de wijn spontaan vergist met inheemse gisten. De rijping duurt meer dan acht jaar op houten vaten, zonder filtering of klaring.

Het resultaat is een volwassen, complexe wijn met aroma's van zwarte bessen, pruimen, chocolade, leer, tabak en kruidigheid, lichte tertiaire aanzet. De smaak is vol en zijdezacht, met elegante tannines en een mooie harmonieuze afdrank.

- *Akeno Bordeaux Blend 2020 – Grace Wine – Katsunuma, Japan*

De vierde wijn op de proeftafel komt uit Japan, niet direct een land waarvan we veel wijn op onze proeftafels zien verschijnen. En precies daarom alleen al een reden om dit te doen, toch?

Yamanashi Prefectuur ligt in het hart van Japan, ten westen van Tokio, aan de voet van de Mount Fuji. Katsunuma is het historische centrum van de Japanse wijnbouw, terwijl Akeno (Hokuto City) bekendstaat als een van de zonnigste plekken van Japan.

De regio telt heel veel zonuren met grote temperatuurschommelingen tussen dag en nacht wat garant staat voor een langzame rijping en het behoud van de frisse zuren. De bodem bestaat uit alluviale en vulkanische gronden met goede drainage. Dit terroir is ideaal voor Bordeaux-variëteiten, die hier verrassend goed rijpen.

Yamanashi is de bakermat van de Japanse wijnindustrie. Naast de inheemse Koshu-druif worden er steeds vaker internationale rassen aangeplant, met name in Akeno, waar Cabernet Sauvignon, Merlot en Cabernet Franc uitstekende resultaten geven.

Het wijndomein Grace Wine werd in 1923 opgericht door Chotaro Misawa. Sinds 2008 wordt het bedrijf geleid door Ayana Misawa, de 4^e generatie reeds. Ayana Misawa wordt gezien als een van de meest invloedrijke wijnbouwers van Japan. Haar focus ligt op terroir-expressie en wijnen die elegantie en verfijning tonen, eerder dan kracht. Ze gebruiken Franse eiken vaten, maar met veel aandacht voor balans en subtiliteit.

Wij proeven de Akeno Bordeaux Blend 2020, gemaakt van Cabernet Sauvignon, Merlot, Cabernet Franc en een vleugje Petit Verdot, kortom een zeer klassiek Bordeaux-profiel. De wijn werd gedurende 17 maanden gerijpt op eik. De wijn werd gebotteld zonder klaring of filtering.

In het glas een diep robijnrode kleur (toch ook wat paarse schijn), met complexe aroma's van

zwarte bessen, cassis, groene paprika, munt en subtiële kruidigheid. In de mond fijne zuren, beheerste alcohol en rijpe tannine, een wijn die qua stijl doet denken aan de vroegere klassieke Bordeaux-stijl waar finesse de bovenhand heeft op kracht. De afdronk is minder uitgesproken.

- *Maximilien 2021- Ravines Wine Cellar – Finger Lakes New York States, USA*

Voor de vijfde wijn trok ik naar de Verenigde Staten en meer bepaald naar Finger Lakes, in het noorden van de staat New York, gelegen rond een reeks diepe smalle meren die tijdens de ijstijd zijn gevormd. De meren werken als natuurlijke temperatuurregelaars: ze houden warmte vast in de zomer en geven die langzaam af in de winter. Dit zorgt voor een lang groeiseizoen en bescherming tegen late voorjaarsvorst.

Finger Lakes is wereldwijd gekend voor Riesling maar de laatste decennia ook vaker voor Pinot Noir, Cabernet Franc en Bordeaux-blends. De stijl is doorgaans eleganter en frisser dan in Californië, met meer nadruk op zuren en terroir expressie.

Ravines Wine Cellars werd in 2000 opgericht door Morten en Lisa Hallgren. De jaren daarvoor had Morten o.a. gewerkt bij Dr. Konstantin Frank Cellars, een ander toonaangevend wijnhuis in New York State. Het Ravines Wine Cellar avontuur startte met het maken van droge Riesling. Geen foute keuze want hun Ravines 2002 droge Riesling won de Grand Prix bij de World Riesling Cup en trok daarmee nationale en internationale aandacht. Hun focus ligt vandaag nog steeds op cool-climate wijnen (met een sterke nadruk op Riesling en Pinot Noir) en klassieke Europese wijnstijlen.

Voor de achtergrond, Morten groeide op in Frankrijk op het wijndomein Domaine de Castel Rioubine, in de Côtes de Provence. Na zijn studies in Oenologie te Montpellier en enkele jaren ervaring bij o.a. Cos d'Estournel in Bordeaux trok hij naar de States waar hij uiteindelijk hoofdwinemaker was bij Dr. Konstantin Frank.

Op de tafel deze avond staat de Maximilien 2021, gemaakt van 69% Cabernet Sauvignon en 31% Merlot. De druiven komen van de 16 Falls wijngaard aan de oostkant van het diepste deel van de vallei aan het Seneca-meer. De ondergrond is een combinatie van klei en schaliesteen. Speciaal is dat de wijngaard volledig geïnstalleerd is met een 'lierlatwerksysteem' dat erop gericht is om de hoeveelheid zonneschijn die de druivenranken opvangen te verhogen. Dat moet ervoor zorgen dat de druiven sneller rijpen en een betere fruitigheid en frisheid hebben. Deze manier van wijnstokken leiden werd uitgevonden door Alain Carbonneau, professor aan het INRA te Montpellier.

Het resultaat is Bordeaux-achtig maar toch met de frisheid en elegantie die typisch is voor de Finger Lakes, kortom minder krachtig en zonrijp dan een Médoc maar wel vergelijkbaar met een elegante jaargang uit de Graves in een koeler jaar. In het glas aroma's van rode bessen, kruiden, ceder, grafiet en lichte aardse tonen. We krijgen frisse zuren, fijne tannines, rode vruchten en specerijen in de mond, een gemiddelde body en een mooie afdronk waarin de jeugdige strakheid zich laat opmerken. Een wijn die waarschijnlijk aan complexiteit zal winnen met enkele jaren flesrijping..

- *Ansela van de Caap 2021 – Muratie Winery – Stellenbosch, Zuid-Afrika*

Voor de instinker van dienst trekken we naar Stellenbosch, zo wat 50 km van Kaapstad en het oudste en meest prestigieuze wijngebied van Zuid-Afrika. Het klimaat is hier ook 'Mediterraans' te noemen: warme, droge zomers en koele, natte winters. De koele zeewind (Cape Doctor) matigt de hitte en verlengt de rijpingsperiode. In de ondergrond graniet, leisteen en verweerde zandsteen. Deze bodems zijn goed drainerend en geven wijnen met structuur, mineraliteit en bewaarpotentieel. Stellenbosch heeft doorheen de jaren een reputatie opgebouwd met pure Cabernet Sauvignon en Bordeaux-blend wijnen.

Het wijndomein Muratie Winery bestaat sinds 1685 en is één van de oudste wijnhuizen van Zuid-Afrika. Gesticht door Laurens Campher, een Duitse soldaat die verliefd werd op Ansela van de Caab, een tot slaaf gemaakte vrouw in Kaapstad. Hun liefdesverhaal – hij liep drie dagen heen en weer om haar te zien – is verweven met de identiteit van het domein. Na de afschaffing van de slavernij trouwden ze en vestigden zich op Muratie.

Het domein is sindsdien meerdere keren van eigenaar gewissel. Vandaag wordt het geleid door de familie Melck, die de historische gebouwen, oude wijnstokken en tradities zorgvuldig bewaakt. En zoals ik zelf heb kunnen vaststellen ter plaatse zijn de kelders nog steeds deels bedekt met spinnenwebben en stof – een bewuste keuze om de geschiedenis tastbaar te houden (en een sterke marketing om zich af te zetten t.o.v. de grootse en zeer luxueuze wijndomeinen in de regio ?).

Wij proeven één van de vlaggenscheppen van het wijndomein, de Ansela van de Caab, naar haar vernoemd als eerbetoon aan haar moed en de liefde die de basis vormde voor Muratie. De wijn is gemaakt van Cabernet Sauvignon (52%), Merlot (30%), Cabernet Franc (15%) en Petit Verdot (3%). Na vergisting in open kuipen, werd de wijn gedurende 24 maanden opgevoed in Franse eiken vaten (ongeveer de helft nieuwe eik) om daarna nog 6 maanden verder te rijpen op fles.

In het glas een diepe en intense robijnrode (toch lichte bruinrode schijn) kleur met aroma's van cassis, pruimen, tabak, cederhout, grafiet, met subtiele kruidigheid en een vleugje zongedroogde tomaat. In de mond krachtig maar elegant, met rijpe maar aanwezige tannine, een kern van donker fruit, fijne zuren en een lange, harmonieuze afdrank met een licht bittertje. De wijn wordt wereldwijd erkend als één van de betere Zuid-Afrikaanse Bordeaux-blends, en dus is de vraag ... Valt de wijn op in onze reeks van 6 wijnen als het buitenbeentje?

- *Last minute aanvulling: Enira Red 2019 - Domaine Bessa Valley – Bulgarije*

En als de wijn uit Finger Lakes in de lucht hangt terwijl de proefavond al aan de gang is ... snel even naar Bulgarije 😊 Op een plek waar zo'n 3.500 jaar geleden Thracische koningen op leeuwen jaagden – om daarna met een goed glas wijn weer op krachten te komen: Bessa Valley waar het wijndomein Domaine Bessa Valley gelegen is.

Deze vallei, in het zuiden begrensd door het Rodopegebergte en in het noorden door de heuvels van ongeveer 230 m boven de zeespiegel, biedt een ideale ligging. De wind compenseert de te extreme temperaturen, warm of koud, gerelateerd aan het continentale klimaat. Het gebied profiteert ook van de invloed van de rivier de Maritsa, die enkele kilometers verderop stroomt.

De Duitse graaf Stephan von Neipperg is de fameuze eigenaar van o.a. de gerenommeerde grand cru classé Château Canon La Gaffelière uit Saint-Émilion (hij bezit vandaag 6 gereputeerde wijndomeinen in Bordeaux). In 1999 startte hij met een Duitse zakenpartner, Dr. Karl-Heinz Hauptman, een nieuwe wijngaard in de Bulgaarse Bessavallei, 150 kilometer zuidoostelijk van Sofia.

De prominente aanwezigheid van kalksteen en klei in de bodem doet denken aan de betere St-Émilion-wijngaarden en is een van de belangrijkste redenen waarom Von Neipperg hier grote kansen ziet. In 2005 was de wijngaard - met Merlot (52%), Syrah, Petit Verdot en Cabernet Sauvignon - gereed voor de eerste oogst.

Wij proeven de Enira 2019 gemaakt van Merlot (52%), Cabernet Sauvignon (8%), Petit Verdot (14%) en Syrah (26%). De vinificatie lijkt sterk op de werkwijze in Saint-Émilion. De rijping duurt twaalf maanden en vindt plaats in één, twee en drie jaar oude fusten. Hierdoor is de houtinvloed mooi gedoseerd. In het glas een aromatische wijn, met een donkere bruinrode/granaatkleur en aroma's van bosvruchten, pruimen, cacao, wat specerijen, rijp rood fruit en vanille. Volle, zachte smaakstructuur met rijpe nuances en toetsen van cacao en koffie in de afdrank en milde tannine.